

-
- عنوان پروژه: کنترل کیفیت و ایمنی شیر تولیدی گاوداری‌های صنعتی تحت پوشش اتحادیه دامداران استان قزوین - فاز اول: بررسی احتمال وجود فلزات سنگین در شیر تولیدی
 - شماره مصوب پروژه:
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان : مهدی افتخاری
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران: حسین نعمتی، مهرزاد مستشاری محمص، علی محزون، علیرضا آقاشاهی و مسعود مستشاری محمص
 - محل اجرا : استان قزوین
 - تاریخ شروع : تیر ماه سال ۱۳۹۷
 - مدت اجرا : ۲ سال
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۹۹/۱۰/۳۰ با شماره ۵۸۸۵۸ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

این پژوهش با هدف پایش سلامت مصرف‌کننده در حوزه شیر و لبنیات از طریق اندازه‌گیری غلظت فلزات سنگین در شیر تولیدی گاوداری‌های صنعتی شیری در استان قزوین انجام شد. برای انجام این تحقیق با مراجعه مستقیم نمونه‌های شیر تولیدی مربوط به ۳۵ گله صنعتی گاو شیری تحت پوشش اتحادیه دامداران استان قزوین در شهرستان‌های مختلف استان، شامل آبیک، قزوین، تاکستان، بوئین زهرا و البرز در دو روز متوالی جمع‌آوری گردید. پس از نمونه‌گیری بلافاصله نمونه‌های اخذ شده به آزمایشگاه تخصصی اندازه‌گیری فلزات سنگین ارسال شد و میزان عناصر سنگین شامل سرب، کادمیوم، کروم، نیکل و جیوه در آنها اندازه‌گیری شد. سپس داده‌های حاصله در قالب طرح کاملاً تصادفی مورد آنالیز و بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که غلظت سرب و کادمیوم در شیر تولیدی به ترتیب $۱/۴۳ \pm ۳/۷۷$ و $۰/۷۰ \pm ۲/۲۴$ میکروگرم در لیتر بود و از نظر غلظت این عناصر بین شهرستان‌های مختلف تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. میانگین غلظت کروم در نمونه‌های اخذ شده نیز $۱/۰۷ \pm ۱/۲۷$ میکروگرم در لیتر بود و غلظت کروم بین شهرستان‌های مختلف استان تفاوت معنی‌داری نداشت. از نظر غلظت نیکل و جیوه تفاوت بین شهرستان‌های مختلف استان معنی‌دار بود و سطح آلودگی شهرستان آبیک از نظر این عناصر بالاتر بود ($P \leq ۰/۰۵$). در مجموع از آنجا که غلظت عناصر مورد بررسی کمتر از حداقل سطوح خطر ساز بود، شیر تولیدی در استان قزوین می‌تواند به عنوان یک محصول سالم جهت مصرف در تغذیه انسان تلقی گردد.

واژه‌های کلیدی: آلودگی، فلزات سنگین، امنیت زیستی، گاوداری، شیر